

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Przewodniczący
Andrzej Jakubiak

Warszawa, dnia 23 grudnia 2015 r.

sygn. sprawy: DRK/WRM/485/88/1 /2015/83/AK

Szanowna Pani/Pan

Prezes Zarządu Domu Maklerskiego

Dyrektor

Biura Maklerskiego

**Jednostki organizacyjnej banku prowadzącej
działalność maklerską**

Oddziału zagranicznej firmy inwestycyjnej

W związku z częstymi pytaniami podmiotów nadzorowanych nadsyłanymi do Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) w sprawie żądań ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu przepisów art. 147 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi¹, kierowanych przez dyrektorów Zakładów Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz dyrektorów Urzędów Kontroli Skarbowej (UKS) wobec domów maklerskich, o których mowa w art. 95 i nast. Ustawy o obrocie, oraz pojawiających się wątpliwości w tym zakresie UKNF, w celu zapewnienia jednolitego podejścia uczestników rynku kapitałowego do przedmiotowego zagadnienia oraz wyeliminowania ewentualnych wątpliwości, pragnie poniżej przedstawić stanowisko w niniejszej sprawie.

1. Stan faktyczny.

Problematyka ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę zawodową pojawia się w praktyce obrotu, np. w związku z kontrolami prowadzonymi w trybie przepisów Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej² w domach maklerskich przez organy kontroli skarbowej³ lub w przypadku prowadzenia postępowań egzekucyjnych w trybie przepisów Ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁴ wobec klientów domów maklerskich, np. przez dyrektorów oddziałów ZUS⁵.

¹ J.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 94, z późn. zm. (Ustawa o obrocie).

² J.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 553, z późn. zm. (Ustawa o kontroli skarbowej).

³ Vide: art. 8 ust. 1 Ustawy o kontroli skarbowej.

⁴ J.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 1619, z późn. zm.) (Ustawa o egzekucji w administracji).

⁵ Vide: art. 19 § 4 Ustawy o egzekucji w administracji

Domy maklerskie niejednokrotnie odmawiają dyrektorom UKS udostępnienia informacji stanowiących tajemnicę zawodową, powołując się na katalog ujawnień zawarty w art. 149 i 150 ust. 1 Ustawy o obrocie, natomiast wobec żądań kierowanych przez dyrektorów oddziałów ZUS częstą podstawą odmowy udzielenia tego typu informacji jest art. 19 § 4 Ustawy o egzekucji w administracji, który wskazuje na egzekucję należności wynikających ze wskazanych w tym przepisie stosunków prawnych.

2. Stanowisko UKNF w zakresie ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę zawodową wobec dyrektorów UKS w trybie Ustawy o kontroli skarbowej.

UKNF wskazuje, że normy art. 33 i 33a Ustawy o kontroli skarbowej należy uznać za przepisy szczególne w stosunku do norm zawartych w art. 149 Ustawy o obrocie, który wskazuje generalne zasady udostępniania tajemnicy zawodowej. Natomiast art. 33 ust. 1 pkt 1 – 5 Ustawy o kontroli skarbowej podaje konkretny i ścisły zakres informacji, które mogą być przekazane na żądanie dyrektora UKS przez podmioty prowadzące przedsiębiorstwa maklerskie (vide: art. 33 ust. 2 przedmiotowej ustawy). UKNF również uprzejmie informuje, że art. 150 Ustawy o obrocie stanowi *numerus clausus* osób i sytuacji, w których możliwe jest przekazanie informacji bez naruszenia tajemnicy zawodowej. Rzeczony przepis reguluje wyjątek od zasady zawartej w art. 149 Ustawy o obrocie, który nie może być interpretowany rozszerzająco.

Mając na uwadze powyższe, UKNF stoi na stanowisku, że możliwe jest przekazywanie, na żądanie dyrektorów UKS informacji stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu przepisów Ustawy o obrocie, jednakże ww. organy kontroli skarbowej winne, w stosownym żądaniu skierowanym do kontrolowanego, podawać właściwą podstawę prawną żądania, tj. art. 33 ust. 2 w zw. z art. 33a Ustawy o kontroli skarbowej, jednakże pod warunkiem zaistnienia przesłanek wskazanych w tych przepisach⁶.

W tym miejscu UKNF również informuje, że ww. stanowisko zostało skonsultowane i uzgodnione z Generalnym Inspektorem Kontroli Skarbowej (GIKS) i przekazane przez GIKS do wiadomości dyrektorów UKS, o czym GIKS poinformował UKNF w dniu 17 lipca 2015 r.

3. Stanowisko UKNF w zakresie ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę zawodową wobec dyrektorów oddziałów ZUS w trybie Ustawy o egzekucji w administracji.

Z kolei przepisy Ustawy o obrocie stanowią *lex specialis* w stosunku do norm zawartych w art. 36 § 1 Ustawy o egzekucji w administracji. UKNF podkreśla, że listę organów egzekucyjnych uprawnionych do prowadzenia egzekucji administracyjnej w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym⁷, zawarto w art. 19 i 20 Ustawy o egzekucji w administracji. Podmioty te, wśród nich również dyrektor ZUS⁸ uprawnione są, w zakresie wskazanym w przepisach je wymieniających, do stosowania odpowiednich środków egzekucyjnych⁹ celem egzekucji należności wynikających ze wskazanych w tych przepisach stosunków prawnych.

⁶ UKNF obserwuje przypadki, kiedy odmowa domu maklerskiego ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę zawodową w stosunku do dyrektora UKS skutkuje, np. skierowaniem ponownego wezwania zawierającego inną podstawę prawną żądania, np. z art. 150 ust 6 *in principio* Ustawy o obrocie.

⁷ Vide: Definicja organu egzekucyjnego w postępowaniu egzekucyjnym w administracji zawarta jest w art. 1a pkt 7 Ustawy o egzekucji w administracji.

⁸ Vide: art. 19 § 4 Ustawy o egzekucji w administracji.

⁹ Lista środków egzekucyjnych zawarta została w art. 1a pkt 12 Ustawy o egzekucji w administracji.

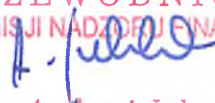
W związku z powyższym, podmioty obowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej w rozumieniu przepisów Ustawy o obrocie, mogą ujawnić informacje objęte tą tajemnicą wyłącznie wówczas, gdy zezwala na to przedmiotowa ustawa. Dyrektor ZUS, jako organ egzekucyjny, mieści się w katalogu podmiotów, na rzecz których mogą być ujawnione informacje chronione jako tajemnica zawodowa, na podstawie art. 149 pkt 10 Ustawy o obrocie pod warunkiem, że zakres żądanych przez niego informacji będzie się mieścić w zakresie jego ustawowych zadań (art. 149 pkt 10 *in fine* Ustawy o obrocie wiąże możliwość przekazania informacji będącej tajemnicą zawodową z zadaniami realizowanymi przez organ występujący o przekazanie tych informacji), które organ ten realizuje jako organ egzekucyjny, wymieniony w art. 19 § 4 Ustawy o egzekucji w administracji.

Zgodnie z ww. przepisem dyrektor ZUS jest uprawniony do prowadzenia egzekucji z wynagrodzenia za pracę, ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, z renty socjalnej, z wierzytelności pieniężnych oraz z rachunków bankowych, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i należności pochodnych od składek oraz nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub innych świadczeń wypłacanych przez ten oddział, które nie mogą być potrącane z bieżących świadczeń. UKNF stoi na stanowisku, że w zakresie definicji „wierzytelności pieniężnych” w rozumieniu art. 19 § 4 Ustawy o egzekucji w administracji, znajdują się również „*prawa z instrumentów finansowych w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, zapisane na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego służącego do obsługi takich rachunków*”¹⁰.

Tym samym UKNF informuje, że żądanie przekazania informacji o posiadanych przez klienta firmy inwestycyjnej rachunkach papierów wartościowych mieści się w zakresie realizacji ustawowych zadań dyrektora ZUS, działającego jako organ egzekucyjny, jako szeroko rozumiana egzekucja z wierzytelności pieniężnych. W konsekwencji, żądanie tego organu, w którym domaga się on udostępnienia mu informacji o posiadanych przez klientów firmy inwestycyjnej rachunkach papierów wartościowych jest uzasadnione i w odpowiedzi na nie należy przekazać temu organowi informacje objęte tajemnicą zawodową.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Andrzej Jakubiak

¹⁰ Vide: art. 1a pkt. 12 lit. a *tiret* szóste Ustawy o egzekucji w administracji.